

ROZDZIAŁ 4

"Co mi zapakowałaś?"

"Wat heb je voor me ingepakt?"

DIALOG

Babcia: Co bierzesz do szkoły? Kanapki?

Ania: Tak, codziennie rodzice dają mi kanapki.

Babcia: Coś jeszcze? Musisz więcej jeść.

Ania: Owoce i mleko.

Babcia: Jakie owoce?

Ania: Najbardziej lubię winogrona i pomarańcze. Ale czasami mama daje mi mandarynki i kiwi.

Babcia: Co chcesz dzisiaj?

Ania: Może pomarańcze?

Babcia: Dobrze, to pakuję ci dwie pomarańcze. I dodaję jedną kiwi. Ile masz przerw na lunch? Jedną czy więcej? Kiedy?

Ania: Mam dwie dłuższe przerwy. Po pierwszej lekcji i po trzeciej.

Babcia: Czy coś pijesz oprócz mleka?

Ania: Czasami wodę.

Babcia: Czy dać ci butelkę wody mineralnej?

Ania: Nie trzeba. Nalewam wody z kranu.

Babcia: Naprawdę?

Ania: Wszyscy tak robią. Woda jest czysta i można ją pić.

Babcia: Co to za zwyczaje (tradycje)!? Czy to jest zdrowe?

Ania: Tak babciu, to jest zdrowe.

DIALOOG

Oma: Wat neem je mee naar school? Boterhammen?

Ania: Ja, mijn ouders geven me elke dag boterhammen.

Oma: Nog iets anders? Je moet meer eten.

Ania: Fruit en melk.

Oma: Welk fruit?

Ania: Ik hou het meest van druiven en sinaasappels. Maar soms geeft mijn moeder me mandarijnen en kiwi.

Oma: Wat wil je vandaag?

Ania: Misschien een sinaasappel?

Oma: Goed, ik pak twee sinaasappels in. En ik voeg een kiwi toe. Hoeveel lunchpauzes heb je? Eén of meer? Wanneer?

Ania: Ik heb twee langere pauzes. Na de eerste les en na de derde.

Oma: Drink je iets anders dan melk?

Ania: Soms water.

Oma: Wil je een fles mineraalwater?

Ania: Niet nodig. Ik gebruik kraanwater.

Oma: Echt waar?

Ania: Iedereen doet dat. Het water is schoon en je kunt het drinken.

Oma: Wat zijn dat voor gewoontes (tradities)! Is dat gezond?

Ania: Ja, oma, dat is gezond.

Liczby do 10		Nummers tot 10	
<i>Ile?</i>	<i>Który?</i>	<i>Hoeveel?</i>	<i>Welke?</i>
1 <i>jeden</i>	<i>pierwszy</i>	1 één	eerste
2 <i>dwa</i>	<i>drugi</i>	2 twee	tweede
3 <i>trzy</i>	<i>trzeci</i>	3 drie	derde
4 <i>cztery</i>	<i>czwarty</i>	4 vier	vierde
5 <i>pięć</i>	<i>piąty</i>	5 vijf	vijfde
6 <i>sześć</i>	<i>szósty</i>	6 zes	zesde
7 <i>siedem</i>	<i>siódmy</i>	7 zeven	zevende
8 <i>osiem</i>	<i>ósmy</i>	8 acht	achtste
9 <i>dziewieć</i>	<i>dziewiąty</i>	9 negen	negende
10 <i>dziesięć</i>	<i>dziesiąty</i>	10 tien	tiende

Liczebniki porządkowe od 1 do 19 tworzymy przez dodanie końcówki **-de** do formy liczebnika głównego:

2e - **tweede**

6e - **zesde**

15e - **de vijftiende**

Wyjątki: eerste, derde, achtste.

Liczebniki porządkowe powyżej 20 tworzymy przez dodanie końcówki **-ste**:

20ste – **de twintigste**

40ste – **de veertigste**

80ste – **de tachtigste**

Zdania pytające

Zdania pytające zaczynasz słowami: *hoe, wie, wat, wanneer, waar, welk(e), waarom, hoeveel, hoelang.*

Hoe doet hij dat?

Jak on to robi?

Wie zie je daar?

Kogo tam widzisz?

Wat doen ze?

Co oni robią?

Wanneer komt ze?

Kiedy ona przyjdzie?

Waar woon je?

Gdzie mieszkasz?

Welke jas is van jou?

Która kurtka jest twoja?

Waarom zeg je niets?

Dlaczego nic nie mówisz?

Hoeveel kinderen heb je?

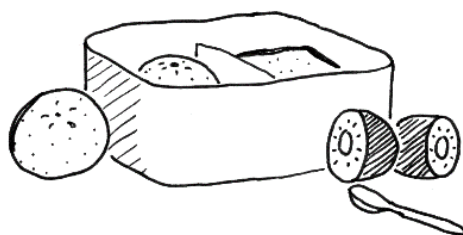
Ile masz dzieci?

Welke używasz przed **rzeczownikiem** z rodzajnikiem **de**:

Welke stoel (hond, auto)?

Welk natomiast używasz przed **rzeczownikiem** z rodzajnikiem **het**:

Welk boek (huis, raam)?

Ćwiczenie 1.**Oefening 1.**

Combineer de vraag- en antwoordparen:

Połącz w pary pytanie i odpowiedzi:

Odpowiedzi:

Antwoorden:

1. Waar haal je water vandaan? <i>Skąd bierzesz wodę?</i>	A. Ik hou niet van melk. <i>Nie lubię mleka.</i>	
2. Is het gezond? <i>Czy to jest zdrowe?</i>	B. Ik houd van zoete sinaasappelen. <i>Lubię słodkie pomarańcze.</i>	
3. Drink je melk? <i>Czy pijesz mleko?</i>	C. Ik haal het water uit de kraan. <i>Nalewam z kranu.</i>	
4. Hoeveel lunchpauzes heb je? <i>Ile masz przerw na lunch?</i>	D. Ja. Dat is gezond. <i>Tak. To jest zdrowe.</i>	
5. Welke sinaasappels vind je lekker? <i>Jakie lubisz pomarańcze?</i>	E. Ik heb 3 pauzes. <i>Mam 3 przerwy.</i>	

Ćwiczenie 2.**Oefening 2.**

Vul de gaten in de tekst in: **melk, vaak, zijn, eet, ik vind ... lekker.**

Uzupelnij luki w tekście wyrazami: mleko, często, są, lubię, jem.

Op school ..... (1) ik een paar snacks tijdens de pauzes. Vaak ..... (2)

dat sinaasappels en druiven. .... ze heel ..... (3)

Ik neem ook ..... (4) mee naar school. Niet elke dag, maar ..... (5)

W szkole na przerwach jem kilka przekąsek. Często są to pomarańcze i winogrona.

Bardzo je lubię. Zabieram też do szkoły mleko. Nie codziennie, ale często.

Ćwiczenie 3.**Oefening 3.**

Kies de correct geschreven woorden:

Wybierz poprawną formę wyrazów w wyrażeniach:

1. <i>butelka wody mineralnej</i>	een fles mineraalwater	- een vlees mineraalwater
2. <i>Ja nalewam wodę z kranu.</i>	Ik haal water uit de kraan.	- Ik haal kraanwater uit.
3. <i>Mam dwie długie przerwy</i>	Ik heb twee lange pauzes.	- Ik heb tweede lange pauzes.
4. <i>więcej mleka</i>	meer melk	- minder melk
5. <i>Musisz więcej jeść.</i>	Je moet meer eten.	- Je mag meer eten.

Ćwiczenie 4.**Oefening 4.**

Waar of niet waar. Controleer de zinnen in relatie tot de tekst van het dialoogvenster:
Zaznacz, czy zdania są prawdziwe w odniesieniu do tekstu dialogu:

Waar of niet waar

1. Ik hou het meest van mandarijn en kiwi. <i>Najbardziej lubię mandarynki i kiwi.</i>	
2. De ouders geven Ani dagelijks boterhammen. <i>Rodzice codziennie dają Ani kanapki.</i>	
3. Ania drinkt melk op school. <i>Ania pije w szkole mleko.</i>	
4. Kraanwater is niet geschikt om te drinken. <i>Woda z kranu nie nadaje się do picia.</i>	
5. Ania eet eieren op school. <i>Ania je w szkole jajka.</i>	

Słowniczek:**Woordenlijst:**

<i>banan</i>	banaan
<i>kran</i>	kraan
<i>lekcja</i>	les
<i>lunch</i>	lunch
<i>przekąska</i>	snack
<i>szkoła</i>	school
<i>winogrona</i>	druiven
<i>woda mineralna</i>	mineraalwater
<i>zwyczaj (w sensie tradycja)</i>	gewoonte (in de zin van traditie)
<i>pojemnik śniadaniowy</i>	broodtrommel
<i>czasami - codziennie</i>	soms - elke dag
<i>często - rzadko</i>	vaak - zelden
<i>słodki - słony</i>	zoet - zout
<i>tutaj - tam</i>	hier - daar
<i>zdrowe - niezdrowe</i>	gezond - ongezond

CIEKAWOSTKA

Snack. Holenderskie dzieci i w zasadzie większość dorosłych też "żyją" cały dzień przekąskami. Na taką przekąskę składają się najczęściej kanapki z szynką, serem, rzadziej coś słodkiego. Często w dziecięcych pojemnikach śniadaniowych (broodtrommel) znajdują się wszelkiego rodzaju owoce, warzywa czy rodzynki itp.

Dopiero ok. 17:00 – 18:00 Holendrzy jedzą ciepły posiłek. Jest on największy i najistotniejszy w ciągu dnia. Obowiązkowo z wszystkimi domownikami przy stole. Choć podobno przeciętny Holender spędza na przygotowaniu obiadu 18 minut! Nikt na świecie nie robi tego krócej!

A to oznacza, że w dużej mierze korzysta z ogólnie dostępnych półproduktów.

nemen	<i>brać</i>
ik neem	wij (we) nemen
jij (je), u neemt	jullie nemen
hij, zij, het neemt	zij (ze) nemen

toevoegen	<i>dodawać</i>
ik voeg toe	wij (we) voegen toe
jij (je), u voegt toe	jullie voegen toe
hij, zij, het voegt toe	zij (ze) voegen toe

halen uit	<i>nalewać</i>
ik haal uit	wij (we) halen uit
jij (je), u haalt uit	jullie halen uit
hij, zij, het haalt uit	zij (ze) halen uit

gebruiken	<i>używać</i>
ik gebruik	wij (we) gebruiken
jij (je), u gebruikt	jullie gebruiken
hij, zij, het gebruikt	zij (ze) gebruiken

gieten	<i>nalewać</i>
ik giet	wij (we) gieten
jij (je), u giet	jullie gieten
hij, zij, het giet	zij (ze) gieten

geschikt zijn	<i>nadawać się</i>
ik ben geschikt	wij (we) zijn geschikt
jij (je), u bent geschikt	jullie zijn geschikt
hij, zij, het is geschikt	zij (ze) zijn geschikt

inpakken	<i>pakować</i>
ik pak in	wij (we) pakken in
jij (je), u pakt in	jullie pakken in
hij, zij, het pakt in	zij (ze) pakken in

houden	<i>trzymać</i>
ik houd; hou	wij (we) houden
jij (je), u houdt	jullie houden
hij, zij, het houdt	zij (ze) houden

houden van	<i>kochać, lubić</i>
ik houd van; hou van	wij (we) houden van
jij (je), u houdt van	jullie houden van
hij, zij, het houdt van	zij (ze) houden van

aantrekken	<i>wkładać</i>
ik trek aan	wij (we) trekken aan
jij (je), u trekt aan	jullie trekken aan
hij, zij, het trekt aan	zij (ze) trekken aan